

P&V VERZEKERINGEN
C.V.B.A.

151, Koningsstraat B-1210 BRUSSEL

VERZEKERING - BIJSTAND COLLECTIEVE REIZEN

Editie 04/2005

Verzekeringsonderneming
Erkend onder het codenr 0058
HR Brussel 2179

SPECIALE VOORWAARDEN

BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1

Onder VERZEKERINGNEMER verstaat men de organisator van de in de bijzondere voorwaarden omschreven reizen.

Artikel 2

Onder VERZEKERDEN verstaat men alle personen die aan een verzekerde reis deelnemen.

Artikel 3

Onder DERDEN verstaat men alle andere personen dan :

- de verzekeringnemer,
- de aansprakelijke verzekerden alsmede hun samenwonende echtgenoot en de personen die bij hem inwonen.

Afdeling 1

BURGERRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID

DOEL VAN DE VERZEKERING

Artikel 4

De maatschappij dekt de burgerrechtelijke aansprakelijkheid die de verzekerden, krachtens de artikelen 1382 tot en met 1386 bis van het Burgerlijk Wetboek en gelijkaardige bepalingen van buitenlands recht, kan worden ten laste gelegd voor schade aan derden veroorzaakt tijdens het privé-leven.

Onder privé-leven verstaat men alle feiten, daden of nalatigheden, met uitsluiting van diegene die voortvloeien uit een beroepsactiviteit.

De persoonlijke aansprakelijkheid tijdens beroepsverplaatsingen is wel gedekt.

VERZEKERDE BEDRAGEN, FRANCHISE EN INDEXERING

Artikel 5

De waarborg wordt toegestaan :

- voor de schade die voortspruit uit lichamelijke letsels, tot het beloop van 12.500.000 EUR per schadegeval,
- voor de materiële schade, tot het beloop van 625.000 EUR per schadegeval.

De maatschappij betaalt, tot het beloop van de waarborg, de hoofdsom van de verschuldigde vergoeding.

De maatschappij betaalt, zelfs bovenop de grenzen van de waarborg maar binnen de wettelijk gestelde grenzen:

- de intresten betreffende de hoofdsom van de verschuldigde vergoeding,
- de kosten betreffende de burgerlijke rechtsvorderingen, alsmede de erelonen en kosten van advocaten en experten, doch enkel indien deze kosten door haar of met haar toestemming zijn gemaakt of, in geval van belangenconflict dat niet aan de verzekerden toe te schrijven is, voor zover deze kosten niet op onredelijke wijze zijn gemaakt,
- de reddingskosten bestemd om de schade gedekt door onderhavige verzekering te voorkomen of te beperken.

Artikel 6

Een franchise van 123,95 EUR per schadegeval wordt toegepast op de materiële schade. Die franchise kan niet afgekocht en niet verzekerd worden.

Artikel 7

De verzekerde bedragen en de franchise zijn gekoppeld aan de index van de consumptieprijzen. De basisindex is die van december 1983, dit is 88,44 (op basis 100 in 1988). De index van toepassing op een schadegeval is die van de maand die aan het schadegeval voorafgaat.

OMVANG VAN DE WAARBORG IN SOMMIGE BIJZONDERE GEVALLEN

De kinderen

Artikel 8

Zijn eveneens verzekerd :

- de personen die zich buiten elke beroepsactiviteit al dan niet kosteloos belasten met de bewaking van de verzekerde kinderen, wanneer die personen ingevolge deze bewaking aansprakelijk worden gesteld,
- de minderjarige kinderen van derden waarvan de verzekerden zich buiten elke beroepsactiviteit al dan niet kosteloos belasten met de bewaking.

De verplaatsing en de vervoermiddelen

Artikel 9

De waarborg is aan de verzekerden toegestaan, ondermeer als :

- voetgangers,
- eigenaars, houders of gebruikers van fietsen, bESPANNEN rIjtuigen of van alle andere motorloze rIjtuigen,
- passagiers van gelijk welk voertuig (met uitzondering van de gevallen waarvoor de aansprakelijkheid geregeld wordt door de Belgische of buitenlandse wetgeving in verband met de verplichte motorrijtuigenverzekering).

Artikel 10

De waarborg is aan de verzekerden toegestaan voor de schade veroorzaakt als eigenaar, houder of gebruiker van boten en andere vaartuigen.

De schade veroorzaakt door het gebruik van zeilboten van meer dan 300 kg of motorboten van meer dan 10 PK Din waarvan de verzekerden eigenaars zijn is evenwel uitgesloten.

Artikel 11

De schade veroorzaakt door het gebruik van luchtvaartuigen waarvan de verzekerden eigenaar, huurder of gebruiker zijn, is van de waarborg uitgesloten.

De gebouwen

Artikel 12

De waarborg is verworven voor de schade veroorzaakt door de gebouwen of delen van gebouwen die de verzekerden tijdelijk bewonen.

Artikel 13

Is uitgesloten van de waarborg, de materiële schade veroorzaakt door vuur, door een brand, een ontploffing of door rook ingevolge vuur of een brand die ontstaat in of overslaat van de gebouwen waarvan de verzekerden eigenaar, huurder of bewoner zijn, met uitzondering evenwel van de schade veroorzaakt in een hotel of een gelijkaardig logement, waar de verzekerden tijdelijk of toevallig verblijven.

GEVALLEN VAN NIET-VERZEKERING

Artikel 14

Zijn van de waarborg uitgesloten :

- De schade voortvloeiend uit de burgerrechtelijke aansprakelijkheid, die wettelijk verplicht verzekerd moet zijn. Nochtans is deze uitsluiting niet van toepassing op de schade, veroorzaakt door verzekerden die, buiten het medeweten van hun ouders, van de personen die ze onder hun hoede hebben en van de houder van het voertuig, een motor- of spoorrijtuig besturen, zonder dat ze daartoe de wettelijk vereiste leeftijd hebben bereikt.
- De schade voortvloeiend uit de persoonlijke burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden die de jaren des onderscheids hebben bereikt en die door een van volgende zware fouten : in staat van dronkenschap of in een gelijkaardige staat, die voortkomt uit het gebruik van andere produkten dan alcoholische dranken, schade veroorzaken.

- C. De schade veroorzaakt aan de roerende en onroerende goederen en aan de dieren die de verzekeren onder hun bewaking hebben. Deze uitsluiting geldt niet voor artikel 13.
- D. De schade veroorzaakt door de beoefening van de jacht.
- E. De schade die voortvloeit uit de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de nemer in zijn hoedanigheid van organisator van de reis.
- F. De schade of de verzwarende van de schade veroorzaakt door :
- wapens of tuigen die bestemd zijn te ontploffen door een structuurwijziging van de atoomkern,
  - elke kernbrandstof, radio-actief produkt of radio-actieve afval of elke andere bron van ioniserende stralingen en waarvoor uitsluitend de exploitant van een nucleaire installatie aansprakelijk is.

Zijn eveneens uitgesloten, de schade of verzwarende van de schade veroorzaakt door elke bron van ioniserende stralingen (inzonderheid elke radio-isotoop) die wordt gebruikt of die is bestemd om te worden gebruikt buiten een nucleaire installatie, en waarvan de verzekeren of elke persoon waarvoor ze instaan eigenaar, bewaarder of gebruiker zijn.

Afdeling 2 VERZEKERING VAN DE RECHTSBIJSTAND

DOEL VAN DE VERZEKERING

Verdediging in strafzaken

Artikel 15

Wanneer de verzekeren aansprakelijk zijn voor de schade, gedekt krachtens de aansprakelijkheidsverzekering, neemt de maatschappij de kosten en erelonen voor hun verdediging in strafzaken voor haar rekening.

De dadingen met het Openbaar Ministerie, de gerechtelijke, transactionele of administratieve boeten, alsmede de kosten van strafvervolgung vallen niet ten laste van de maatschappij.

Verhaal tegen aansprakelijke derden

Artikel 16

Wanneer de verzekeren lichamelijke en/of materiële schade lijden waarvoor derden extra-contractueel aansprakelijk zijn, neemt de maatschappij de kosten en de erelonen om op minnelijke of gerechtelijke wijze een verhaal op die derden te nemen ten einde schadevergoeding te bekomen, voor haar rekening.

Deze waarborg heeft pas uitwerking indien de schadelijdende verzekerden, op het ogenblik van het schadegeval, aan de vereisten voldoen om de aansprakelijkheidsverzekering te genieten, indien zij zelf schade aan derden hadden veroorzaakt. Geen enkel verhaal zal dus worden uitgeoefend indien het te recupereren bedrag van de materiële schade, de bij art. 6 bedoelde franchise niet overschrijdt.

Insolventie van de derden

Artikel 17

De maatschappij vergoedt de schade door de verzekeren geleden en die recht geeft op de waarborg "Verhaal op de aansprakelijke derden", wanneer die schade is veroorzaakt door geïdentificeerde en als insolvent erkende derden.

VERZEKERDE BEDRAGEN

Artikel 18

Elk van de waarborgen omschreven in de artikelen 15 en 16 wordt toegestaan tot het beloop van 12.500 EUR niet-geïndexeerd per schadegeval.
De waarborg beschreven in het artikel 17 is toegestaan tot het beloop van 7 500 Eur niet-geïndexeerd per schadegeval.

MODALITEITEN VAN BIJSTANDSVERLENING

Artikel 19

Bij een schadegeval worden de verzekeren verzocht om een "Schadeaangifte" in te vullen en op te zenden naar :

P&V VERZEKERINGEN
Dienst Schadegevallen
Koningsstraat, 151
1210 Brussel België

Wanneer het om een schadegeval gaat dat valt binnen het kader van de waarborgen beschreven in de artikelen 15 en 16, geeft de maatschappij het dossier door aan :

LEGIBEL
Koningsstraat, 55
1000 Brussel België

LEGIBEL is een van de maatschappij juridisch zelfstandige onderneming met als opdracht, in alle onafhankelijkheid, de schadegevallen te beheren en juridisch advies te geven.

De rol van de maatschappij is dus beperkt tot het voor haar rekening nemen van de kosten en erelonen, door LEGIBEL aangegaan, voor het beheer van het dossier.

Artikel 20

De verzekeren en LEGIBEL onderzoeken samen de te nemen maatregelen. Zo nodig

onderneemt LEGIBEL de nodige stappen om tot een minnelijke schikking te komen.

Te dien einde, wordt uitdrukkelijk overeengekomen dat LEGIBEL geen enkel voorstel of transactie aanvaardt zonder voorafgaand akkoord van de verzekeren.

Artikel 21

Wanneer moet worden overgegaan tot een gerechtelijke of administratieve procedure, en telkens wanneer er een belangenconflict met de maatschappij ontstaat, zijn de verzekeren vrij in de keuze van een advocaat (of van iedere andere persoon die de vereiste kwalificaties heeft krachtens de op de procedure toepasselijke wet) om hun belangen te verdedigen, te vertegenwoordigen of te behartigen, zij verbinden er zich echter toe om eerst met LEGIBEL in contact te treden. Het is de verzekeren toegelaten, ongeacht de reden, éénmaal te veranderen van advocaat.

LEGIBEL is niet verplicht een rechtsgeding in te stellen of voort te zetten :

- wanneer ze meent dat dit geen ernstige kans op winnen biedt,
- wanneer ze meent dat het voorstel tot dading van de derde billijk en voldoende is,
- wanneer het bedrag van de schade, te recupereren bij de aansprakelijke derde, niet hoger is dan 370 EUR.

Artikel 22

Bij verschil van mening met LEGIBEL over de gedragslijn die zal worden gevolgd voor de regeling van het schadegeval en onverminderd de mogelijkheid om een rechtsvordering in te stellen, hebben de verzekeren het recht een advocaat van hun keuze te raadplegen (en dit na betekening door LEGIBEL van haar standpunt of van haar weigering om de stelling van de verzekeren te volgen).

Zo de advocaat het standpunt van LEGIBEL bevestigt, wordt aan de verzekeren de helft terugbetaald van de kosten van honoraria van deze raadpleging. Indien tegen het advies van deze advocaat de verzekeren op hun kosten een procedure beginnen en een beter resultaat bekomen dan hetgeen ze zouden hebben bekomen indien ze het standpunt van LEGIBEL zouden gevolgd hebben, dan komt deze laatste - binnen de grenzen van de artikelen 15 en 16 - tussen in de gedane kosten evenals in de som van kosten en honoraria van de raadpleging.

Indien de advocaat de stelling van de verzekeren bevestigt, is LEGIBEL, ongeacht de afloop van de procedure, ertoe gehouden haar waarborg te verlenen en krijgen de verzekeren de kosten van deze

procedure terugbetaald met inbegrip van de kosten en de honoraria van de raadpleging.

Het is de verzekerden toegelaten, ongeacht de reden, éénmaal te veranderen van advocaat.

Afdeling 3 **ONGEVALLEN REIZIGERS**

DOEL VAN DE VERZEKERING

Artikel 23

De maatschappij dekt de lichamelijke ongevallen waarvan de verzekerden het slachtoffer zijn tijdens een verzekerde reis.

BESCHRIJVING VAN DE WAARBORGEN

Overlijden

Artikel 24

De maatschappij betaalt het vastgestelde kapitaal aan de erfgenamen van de verzekerden (behalve de staat), indien het overlijden zich onmiddellijk of binnen een termijn van twee jaar na het ongeval voordoet.

Indien de verzekerde en zijn echtgenoot in een ongeval omkomen, wordt het kapitaal voor de kinderen ten laste verdubbeld. Het kapitaal overlijden wordt verminderd met de vergoeding die de maatschappij eventueel reeds heeft betaald voor een blijvende ongeschiktheid die uit hetzelfde ongeval voortspuit.

In geval van overlijden van een verzekerde van minder dan 5 jaar, is de tegemoetkoming van de maatschappij echter beperkt tot de vergoeding van de begrafenis kosten, tot het beloop van 1.250 EUR.

Blijvende ongeschiktheid

Artikel 25

De maatschappij betaalt aan de verzekerde het vastgestelde kapitaal naar verhouding van de graad van blijvende invaliditeit, volgens de Belgische Officiële Schaal van de Invaliditeiten, zodra de consolidatie is ingetreden en uiterlijk twee jaar na het ongeval.

De vergoeding wordt verdubbeld voor het deel van de invaliditeit boven 25 % maar tot hoogstens 50 %, en verdriedubbeld voor het deel boven 50 %.

De invaliditeiten van 10 % en minder worden niet vergoed.

Bovendien :

- de letsels aan ledematen of organen die reeds gebrekkig waren, worden vergoed door het verschil te maken tussen de staat na en voor het ongeval,

- de schatting van de letsels aan gezonde ledematen of organen, ten gevolge van het ongeval mag voor de maatschappij niet worden verhoogd door de gebrekkigheid van andere ledematen of organen die niet door het ongeval zijn getroffen,

- voor de personen van meer dan 70 jaar wordt de vergoeding beperkt tot het bedrag dat in de bijzondere voorwaarden is opgegeven.

GEVALLEN VAN NIET-VERZEKERING

Artikel 26

Zijn van de waarborg uitgesloten, de ongevallen :

- A. Die zich voordoen tijdens het luchttransport indien de verzekerden deel uitmaken van de bemanning of wanneer ze, tijdens de vlucht, een activiteit uitoefenen in verband met het toestel of de vlucht.
- B. Ten gevolge van :
  - de beoefening van de volgende sporttakken : veldhockey, voetbal, rugby, watersport op meer dan 5 zeemijl van de oever of kust, gevechts- en krijgssport, bergbeklimming, speleologie, valscherspringen, delta-vliegen en de benji-sprong,
  - de beoefening van sneeuwsport, indien dit niet in de bijzondere voorwaarden wordt vermeld,
  - de luchtvaart in al zijn vormen,
  - de deelneming aan en de voorbereiding tot wielervedstrijden en wedstrijden met motorrijtuigen, behalve voor toeristische of vermaakkally's,
  - het gebruik van motorfietsen.
- C. Te wijten aan een deficiëntie in de anatomische, biologische, fysische of psychische toestand van de verzekerden.
- D. Die zich voordoen wanneer de verzekerden in een staat van dronkenschap, alcoholintoxicatie of onder de invloed van verdovende middelen verkeren, behalve wanneer de verzekerden bewijzen dat er geen oorzakelijk verband is tussen de staat waarin ze verkeerden en de geleden schade.

Afdeling 4 **REISGOED**

DOEL VAN DE VERZEKERING

Artikel 27

De maatschappij vergoedt de schade - verdwijning, vernietiging of beschadiging - aan de verzekerde bagage veroorzaakt door:

- ongeval,
- brand, ontploffing, bliksem en alle natuurkrachten,
- vandalisme of kwaad opzet van derden,
- diefstal of poging tot diefstal.

Onder verzekerd reisgoed verstaat men de volgende door de verzekerden meegenomen goederen :

- de voorwerpen voor persoonlijk gebruik,
- het sport- en vermaakmaterieel,
- het kampeermaterieel,
- de niet-vaste inhoud van de caravan.

Artikel 28

Indien de vervoerders het reisgoed niet leveren of indien ze het verliezen- en op voorwaarde dat het reisgoed niet binnen de 24 uur werd teruggegeven - vergoedt de maatschappij de aankooprij van de meest noodzakelijke goederen tot het beloop van 125 EUR per verzekerde voor zover dat ervan aangifte werd gedaan bij de bevoegde overheden.

MODALITEITEN VAN DE SCHADELOOSSTELLING

Artikel 29

De schadeloosstelling gebeurt op basis van de werkelijke waarde (met andere woorden de nieuwwaarde onder aftrek van de slijtage) vermeerderd met de niet-recupereerbare B.T.W.

De werkelijke waarde wordt voor de juwelen vervangen door de verkoopwaarde.

Per voorwerp is de schadeloosstelling evenwel beperkt tot 25 % van het totaal verzekerde bedrag voor reisgoed.

Artikel 30

In het geval dat het gestolen reisgoed wordt teruggevonden, hebben de verzekerden 15 dagen om hun keuze te maken :

- ofwel het reisgoed terugnemen mits terugbetaling van de schadeloosstelling. De eventuele herstellingskosten blijven ten laste van de maatschappij,
- ofwel het reisgoed niet terugnemen en de schadeloosstelling behouden.

Indien de verzekerden zich niet uitspreken kan de maatschappij het teruggevonden reisgoed in haar eigen voordeel verkopen.

GEVALLEN VAN NIET-VERZEKERING

Artikel 31

Zijn van de waarborg uitgesloten :

- A. Het verlies van reisgoed.

- B. De diefstal of poging tot diefstal zonder braak wanneer het reisgoed zich in of op een voertuig, aanhangwagen of plezierboot bevindt.
- C. De diefstal of poging tot diefstal tussen 22 u en 7 u, zelfs met braak, wanneer het reisgoed zich in of op een voertuig, aanhangwagen of plezierboot bevindt, die zich op een openbare plaats of op een tot het publiek toegankelijke plaats bevinden.
- D. De voorwerpen die buiten en zonder bewaking worden achtergelaten (met uitzondering van de tent en de inhoud ervan).
- E. De diefstallen, pogingen tot diefstal, daden van vandalisme of van kwaad opzet waarvoor binnen de 24 uur geen klacht werd ingediend bij de bevoegde juridische- of politiediensten.

Artikel 32

Is eveneens uitgesloten de schade :

- A. Die voortspruit uit het eigen gebrek, slijtage of verzuim van onderhoud.
- B. Veroorzaakt bij het laden in of het lossen uit vervoermiddelen, tenzij de verzekerde zich daar zelf mee belast.
- C. Aan het sport- of vermaakmaterieel tijdens het gebruik ervan.
- D. Die voortspruit uit de genotsderving de waardevermindering of de prestatiedaling.
- E. Veroorzaakt bij een beslaglegging.
- F. Aan de volgende voorwerpen : koopwaren, reisdocumenten, kunst- en verzamelingsvoorwerpen, prothesen, waarden (muntstukken, bankbiljetten, titels, cheques of andere effecten, ...).

Afdeling 5 KOSTEN VAN ANNULERING

DOEL VAN DE VERZEKERING

Artikel 33

De maatschappij komt tussen indien - tussen de datum van de storting van het eerste voorschot voorzien in de reisovereenkomst en de datum van het vertrek - de reis van de verzekerde ten gevolge van een hieronder omschreven gebeurtenis, die bij het sluiten van de polis niet te voorzien was, wordt geannuleerd :

- a) ziekte, het lichamenlijk ongeval of het overlijden van de verzekerde, van zijn echtgenoot, van een bloed- of aanverwante tot de tweede graad, van zijn reisgezel die dezelfde reis of het zelfde verblijf gereserveerd heeft, van een contractuele verzekerde of van

een persoon die gewoonlijk met de verzekerde samenleeft,

- b) aanzienlijke en toevallige schade aan de goederen van de verzekerde of van zijn reisgezel in België, die zijn aanwezigheid dwingend noodzakelijk maakt,
- c) wederoproeping tot de militaire dienst.

MODALITEITEN VAN SCHADELOOSSTELLING

Artikel 34

De maatschappij vergoedt de niet te recupereren annuleringskosten krachtens de overeenkomsten gesloten met de reisagentschappen, hotelhouders, de verhuurders van vakantieverblijven en de vervoerondernemingen.

De maatschappij komt slechts tussen op basis van bewijsstukken.

Afdeling 6 BIJSTAND VERPLAATSING

De waarborgen van de Bijstand Verplaatsing worden uitgevoerd door IMA Benelux voor rekening van P&V Bijstand.

Om I.M.A. Benelux te bereiken, 7 dagen op 7, 24 u op 24 dient men het volgende nummer te maken :

- vanuit België : 02/229.00.11
- vanuit het buitenland : internationaal kengetal /32/2/229.00.11

INLEIDING

Voorafgaandelijk vertrouwen

De Bijstand Verplaatsing bevat een geheel van waarborgen die, in een geest van voorafgaandelijk vertrouwen, uitwerking kunnen hebben bij de vele moeilijkheden die de verzekerden kunnen ondervinden tijdens hun verplaatsingen in België of in het buitenland.

Misbruik van vertrouwen

Indien IMA Benelux de houding van een verzekerde verkeerd of misleidend vindt, zullen de beschuldigende feiten meegedeeld worden aan P&V Bijstand. IMA Benelux zal in dit geval de terugbetaling vragen van het geheel of een gedeelte van de kosten die kunnen beschouwd worden als een rechtstreeks gevolg van deze houding.

Uitzonderlijke omstandigheden

De verzekerden die tijdens hun verplaatsingen geconfronteerd worden met ernstige moeilijkheden die niet voorzien zijn in dit contract, kunnen beroep doen op

P&V Bijstand die alles in het werk zal stellen om ze te helpen.

BEPALINGEN

Artikel 35

35.1. Huisdieren

Huisdieren zijn diersoorten die sinds zeer lang in het dagelijkse leven van de mens zijn ingeburgerd en die in de woonplaats van de verzekerde vertoeven.

35.2. Logiekosten

Kosten verbonden aan de overnachting in het hotel en de maaltijden, met uitzondering van de telefoon- en barkosten.

35.3. Reisgoed

Een geheel van materialen en goederen die worden meegenomen ter gelegenheid van een verplaatsing met uitzondering van alle betaalmiddelen (cashgeld, deviezen, cheques, bankkaarten, ...), bederfbare goederen, voertuigtoebehoren (zetelhoezen, reservewiel, autoradio, ...), audio-video materiaal of grote huishoudtoestellen, juwelen of andere waardevolle zaken.

35.4. Ziekte

Plotse en onvoorzienbare wijziging van de gezondheidstoestand al dan niet het gevolg van een voorafbestaande toestand, zonder veroorzaakt te zijn door een lichamenlijk ongeval, vastgesteld door een medische autoriteit en die de normale verderzetting van de reis of het verblijf verhindert.

BIJSTAND AAN PERSONEN

1. BIJ ZIEKTE OF ONGEVAL

Artikel 36

Vervoer of repatriëring van de zieke of gekwetste verzekerde

Indien het medisch noodzakelijk is, beslissen de geneesheren van P&V Bijstand, na overleg met de plaatselijk behandelende geneesheer, en volgens de omstandigheden, over het vervoer van de zieke of gekwetste verzekerde naar een aangepaste verzorgingsinstelling, een verzorgingsinstelling in de omgeving van zijn woonplaats of zijn woonplaats zelf.

Het vervoermiddel wordt, volgens de ernst van het geval, door de geneesheren van P&V Bijstand gekozen en kan een ziekenwagen, een trein, een helikopter, een lijnvliegtuig, een sanitair vliegtuig of elk ander aangepast vervoermiddel zijn. Indien nodig gebeurt het vervoer onder constante medische begeleiding.

In alle gevallen regelt P&V Bijstand het vervoer en draagt er de kosten van.

In de mate van het mogelijke zal er gezorgd worden dat een familielid meereist met de zieke of gekwetste verzekerde.

Artikel 37

Terugreis van de verzekerde medereizigers

Wanneer er beslist wordt een zieke of gekwetste verzekerde sanitair te vervoeren, regelt en betaalt P&V Bijstand de terugreis naar België, met de aangepaste middelen, van de verzekerde medereizigers die onmogelijk met de oorspronkelijk voorziene middelen kunnen terugkeren.

Indien kinderen jonger dan 16 jaar, of verzekerden die geestelijk of lichamenlijk onbekwaam zijn, zonder meerderjarige begeleider blijven, regelt en betaalt P&V Bijstand de heen- en terugreis (per trein 1e klas, per vliegtuig toeristenklas of elk ander aangepast vervoermiddel) van een in België wonende en door de familie aangeduide persoon, of van een door P&V Bijstand goedgekeurde persoon, om de verzekerden naar hun woonplaats in België te begeleiden.

Indien nodig, betaalt IMA ook de hotelkosten van de begeleider tot het beloop van 70 EUR per nacht en voor een periode van maximum 2 nachten.

Artikel 38

Bezoek van een familielid aan een gehospitaliseerde verzekerde

Wanneer een zieke of gekwetste verzekerde langer dan 5 dagen gehospitaliseerd moet blijven, regelt en betaalt P&V Bijstand de heen- en terugreis (per trein 1e klas, per vliegtuig toeristenklas of elk ander aangepast vervoermiddel) van een familielid om de zieke of gekwetste verzekerde te bezoeken.

P&V Bijstand betaalt de hotelkosten van deze persoon of van een verzekerde die reeds ter plaatse is en die zijn verblijf verlengt, tot het beloop van 70 EUR per nacht en voor een periode van maximum 5 nachten.

Artikel 39

Kosten van verlengd verblijf in hotel

Indien een zieke of gekwetste verzekerde, om medische redenen, de terugreis op de oorspronkelijke voorziene datum niet kan aanvragen, draagt P&V Bijstand de hotelkosten, tot het beloop van 70 EUR per nacht en per persoon, voor een periode van maximum 5 nachten van :

- de zieke of gekwetste verzekerde,
- een verzekerde medereiziger van wie de aanwezigheid medisch aanbevolen is.

Artikel 40

Terugbetaling van de medische kosten in het buitenland

Aanvullend aan de prestaties verschuldigd door de sociale zekerheid en/of de voorzorgsorganismen draagt P&V Bijstand de medische-, chirurgische-, farmaceutische- en hospitalisatiekosten tot het beloop van 50.000 EUR per verzekerde. Wanneer deze kosten gedekt zijn door een verzekeringscontract wordt de tussenkomst van P&V Bijstand beschouwd als een terugbetaalbaar voorschot.

Artikel 41

Opsturen van geneesmiddelen en brillen

Wanneer ze ter plaatse onvindbaar zijn of zonder equivalent, regelt en betaalt P&V Bijstand de verzending van de aan de verzekerde medisch voorgeschreven geneesmiddelen of brillen die noodzakelijk zijn voor het verblijf en/of de terugreis van de verzekerde.

De kostprijs van de brillen zal door de verzekerde terugbetaald moeten worden aan P&V Bijstand binnen een termijn van 1 maand, te rekenen vanaf de datum van verzending. Dit is ook het geval voor de geneesmiddelen die dienen om een voorafbestaande ziekte te verzorgen.

2. BIJ OVERLIJDEN VAN EEN VERZEKERDE

Artikel 42

Repatriëring van het stoffelijk overschot

Bij overlijden van een verzekerde in het buitenland, regelt en betaalt P&V Bijstand naargelang het geval :

- 1) Ofwel het vervoer van het stoffelijk overschot tot de begraafplaats in België :
  - de kosten van lijkverzorging,
  - specifieke maatregelen verbonden aan het transport,
  - de kosten van een wettelijk conforme lijkst van gangbare kwaliteit.
- 2) Ofwel de begrafenis in geval van begrafenis in het buitenland :
  - de kosten van het vervoer ter plaatse van het stoffelijk overschot,
  - de administratieve formaliteiten verbonden aan de begrafenis en het kisten,
  - de kosten van een wettelijk conforme lijkst van gangbare kwaliteit.
- 3) Ofwel de begrafenis in geval van crematie in het buitenland :
  - asurne,
  - administratieve formaliteit,
  - de eventuele repatriëring van de as naar België.

In elk geval blijven alle andere kosten zoals ceremoniecosten, uitvaarten en begrafeniskosten ten laste van de familie.

Artikel 43

Terugreis van de verzekerde medereizigers

Bij overlijden van een verzekerde in het buitenland, regelt en betaalt P&V Bijstand de terugreis naar België, met de aangepaste middelen, van de verzekerde medereizigers die onmogelijk met de oorspronkelijk voorziene middelen kunnen terugkeren.

Indien kinderen jonger dan 16 jaar, of verzekerden die geestelijk of lichamenlijk onbekwaam zijn, zonder meerderjarige begeleider blijven, regelt en betaalt P&V Bijstand de heen- en terugreis (per trein 1e klas, per vliegtuig toeristenklas of elk ander aangepast vervoermiddel) van een in België wonende en door de familie aangeduide persoon, of van een door P&V Bijstand goedgekeurde persoon, om de verzekerden naar hun woonplaats in België te begeleiden.

Indien nodig, betaalt P&V Bijstand ook de hotelkosten van de begeleider tot het beloop van 70 EUR per nacht en voor een periode van maximum 2 nachten.

3. ANDERE GEBEURTENISSEN

Artikel 44

Opsporings- en reddingskosten

Bij ongeval of verdwijning van een verzekerde betaalt P&V Bijstand ten belope van 15 000 Eur voor zover ze gerechtvaardigd zijn :

- de vervoerskosten van de plaats van het ongeval naar de dichtsbijgelegen aangepaste verzorgingsinstelling,
- de opsporingskosten van de verdwaalde verzekerden.

Deze waarborg vereist het voorafgaandelijk akkoord van P&V Bijstand. Ze is niet van toepassing voor de sporten in wedstrijdverband of van hoog niveau.

Artikel 45

Vervroegde terugreis bij overlijden van een familielid

Bij overlijden van een familielid (echtgenoot, ascendent, descendent of aanverwante) in België of van een persoon die gewoonlijk met hen samenwoont regelt en betaalt P&V Bijstand de reis van de verzekerden die zich in het buitenland bevinden (per trein 1e klas, per vliegtuig toeristenklas of elk ander aangepast vervoermiddel) om de begrafenis bij te wonen.

Deze waarborg is van toepassing indien de verzekerden de oorspronkelijk voorziene

middelen voor hun terugreis niet kunnen gebruiken.

Indien de verzekerden dienen terug te gaan naar hun vakantieplaats om hun voertuig op te halen of hun reis te vervolgen, zal P&V Bijstand ook hiervoor de nodige vervoermiddelen ter beschikking stellen.

Artikel 46

Verlies en diefstal van het reisgoed

Bij verlies of diefstal van het reisgoed van een verzekerde, zal P&V Bijstand hem helpen bij de te nemen stappen en zoekingen. Van zodra het reisgoed teruggevonden is, zal P&V Bijstand het naar de woonplaats of naar het vakantieverblijf van de verzekerde verzenden.

Artikel 47

Voorschieten van fondsen

P&V Bijstand kan, mits schuldherkenning, een voorschot van fondsen toestaan aan de verzekerde om het hoofd te bieden aan uitgaven die het gevolg zijn van ernstige, onvoorziene en dringende moeilijkheden tijdens een verplaatsing.

P&V Bijstand behoudt zich het recht voor elke borg of garantie op terugbetaling van het voorschot te vragen. Dit voorschot zal haar terugbetaald worden binnen de maand te rekenen vanaf de datum van overhandiging van de fondsen.

Artikel 48

Tolkdienst

Wanneer een verzekerde in de onmogelijkheid verkeert om zich in de taal van het land, waar hij ernstige moeilijkheden heeft, uit te drukken, staat P&V Bijstand hem toe beroep te doen op de diensten van haar tolken.

Artikel 49

Reisgoed

Bij het vervoer van de inzittenden van het voertuig, regelt en betaalt P&V Bijstand het vervoer van hun reisgoed in de limiet van 30 kgs.

Artikel 50

Huisdieren

Bij het vervoer van de inzittenden van het voertuig, regelt en betaalt P&V Bijstand ook het vervoer van de huisdieren die hen vergezellen.

Artikel 51

Doorgeven van dringende boodschappen

P&V Bijstand zorgt voor het doorgeven van dringende boodschappen aan de familie van

een verzekerde of aan zijn werkgever wanneer de verzekerde zich in de onmogelijkheid bevindt dit zelf te doen of omgekeerd, een dringende boodschap doorgeven aan de verzekerde vanwege zijn familie of zijn werkgever.
Artikel 52

Repatriëring voor orgaantransplantatie

Indien de verzekerde in afwachting van een orgaantransplantatie dringend opgeroepen wordt door zijn verzorgingsinstelling, zal P&V Bijstand zijn terugkeer naar zijn woonplaats of de verzorgingsinstelling, met aangepaste vervoer, organiseren en betalen.

Artikel 53

Psychologische bijstand

Indien de verzekerde het slachtoffer wordt van traumatiserende incidenten, zoals ongevallen, brand, diefstal, overlijden, aanslagen, agressie, zal P&V Bijstand hem in contact brengen met een psycholoog die naargelang de behoefte :

- één of meerdere individuele onderhouden zal organiseren ;
- één of meerdere onderhouden in groep zal organiseren.

Deze waarborg is beperkt tot vijf onderhouden.

4. INFORMATIE

Article 54

Medische inlichtingen en adviezen kunnen in het buitenland worden verstrekt door de geneesheren van P&V Bijstand :

- tijdens de voorbereiding van de reis (preventiemaatregelen, verplichte of aan te raden inenting),
- tijdens de reis (keuze van verzorgingstelling),
- bij de terugkeer (elke medisch voorval dat hiervan het onmiddellijk gevolg is).

Deze inlichtingen en adviezen kunnen niet beschouwd worden als medische consultaties.

Praktische informatie van algemene aard met betrekking tot de organisatie van de reis kunnen worden medegedeeld (administratieve formaliteiten, telefonische verbindingen, economische en klimatologische kenmerken...).

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 55

Geldigheid van de waarborgen

De prestaties hebben betrekking op verplaatsingen van minder dan 3 maanden. Ze worden uitgevoerd door P&V Bijstand of met haar voorafgaandelijk akkoord. P&V Bijstand komt achteraf niet tussen in de uitgaven die de verzekerde op eigen initiatief gedaan heeft. Nochtans, om de verzekerde die blijk gegeven heeft van een

verstandig initiatief en die in de onmogelijkheid verkeerde P&V Bijstand te bereiken, niet te straffen, zal P&V Bijstand achteraf de ten lasteneming overwegen, op basis van bewijsstukken en binnen de grenzen van de kosten die ze gemaakt zou hebben indien ze zou opgeroepen zijn.

Artikel 56

Bewijsstukken en terugbetaling van voorschotten

P&V Bijstand behoudt zich het recht voor alle bewijsstukken van de feiten, die de inwerkingtreding van de waarborgen bewerkstelligd hebben, te eisen en voornamelijk een kopie van de neergelegde klacht bij diefstal.

Op dezelfde wijze kan ze een schuldherkenning, een borg of elke waarborg van terugbetaling bij het voorschieten van fondsen vragen, wanneer de artikelen 40, 41 en 47 in werking treden.

De voorgeschoten bedragen, welke ook de aangepaste prestaties zijn, zullen aan IMA moeten terugbetaald worden binnen een termijn van 1 maand.

Artikel 57

Indeplaatsstelling

Tot het beloop van de aangegane kosten treedt P&V Bijstand in alle rechten en rechtsvorderingen van de verzekerden tegen aansprakelijke derden.

Wanneer het geheel of een gedeelte van de geleverde prestaties, ter uitvoering van de Bijstand Verplaatsing, geheel of gedeeltelijk gedekt zijn door een verzekeringspolis of elk ander organisme, dan moet de verzekerde de betrokken organismen verzoeken hem de verschuldigde bedragen terug te betalen en dient hij ze, tot het beloop van de door haar aangegane kosten, terug te storten aan P&V Bijstand.

Artikel 58

Medische gebeurtenissen

De bedoeling van deze bijstand is een onmiddellijk gevolg te geven aan de aanvragen van de verzekerden die geconfronteerd worden met werkelijke moeilijkheden en dit in een geest van voorafgaandelijk vertrouwen, zoals vermeld in de inleiding.

De beperkingen en uitzonderingen zijn zeldzaam, buiten enkele gebeurtenissen die redelijkerwijs geen aanleiding kunnen geven tot tussenkomst van of ten lasteneming door P&V Bijstand :

- Het feit zal zich onvoorziene moeten voordoen. P&V Bijstand zal nochtans tussenkomen bij chronische of mentale ziekte, voor zover dit feit het gevolg is van een plotselinge en acute crisis.

- De kosten van tandheelkunde zullen op dezelfde manier ten laste genomen worden.

P&V Bijstand zal de consultaties, behandelingen, medische en optische apparatuur en protheses ten laste kunnen nemen, voor zover ze het gevolg zijn van een dringende medische behoefte, en ze plaats gehad hebben tijdens een verplaatsing die niet met dit doel geregeld werd.

Artikel 59

Tussenkomstmodaliteiten van P&V Bijstand

De bijstandswaarborgen dienen in geen geval in de plaats te treden van de tussenkomsten van openbare diensten, in het bijzonder op het gebied van dringende hulp.

P&V Bijstand kan slechts tussenkomen binnen de grenzen van de akkoorden gegeven door de lokale overheid. P&V Bijstand zal niet aansprakelijk gesteld worden voor gebrek of verhindering van de uitvoering van haar verplichtingen die het gevolg zouden zijn van overmacht of van gebeurtenissen zoals oorlog, burgeroorlog, revolutie, volksofstand, oproer, staking, beslaglegging of dwang door de openbare macht, officieel verbod, piraterij, ontploffing, nucleaire of radio-actieve ongevallen, klimatologische belemmeringen.

Artikel 60

Verzekeringsgebied

De waarborgen zijn geldig in de hele wereld.

ADMINISTRATIEVE VOORWAARDEN

INWERKINGTREDING EN DUUR VAN HET CONTRACT

Artikel 61

Het contract ontstaat bij de ondertekening van de polis door de partijen. Het treedt in werking op datum die in de bijzondere voorwaarden is opgegeven.

Artikel 62

De duur van het contract is een jaar. Aan het einde van de verzekeringsperiode wordt het contract stilzwijgend van jaar tot jaar verlengd, zolang het niet drie maanden voor de verstrijking van de lopende verzekeringstermijn door een van de partijen is opgezegd.

Artikel 63

De waarborgen zijn verworven voor de reizen omschreven in de bijzondere voorwaarden. Ze gaan ten vroegste in op de dag van het vertrek om 0 u. Ze verstrijken vanaf de terugkeer van de verzekerden in hun woonplaats en ten laatste om middernacht op de laatste dag van de reis.

PREMIEBETALING

Artikel 64

De premies zijn betaalbaar volgens de modaliteiten beschreven in de bijzondere voorwaarden. Ze worden berekend op basis van de volgende inlichtingen :

- voor de reizen van minder dan 24 u, verbindt de nemer er zich toe om aan de maatschappij - elke maand en ten laatste de dag na een reis - de lijst van het aantal deelnemers evenals inlichtingen betreffende de reizen te verstrekken,
- voor de reizen van meer dan 24 u, verbindt de nemer er zich toe om aan de maatschappij - minstens 5 dagen voor elk vertrek - de nominatieve lijst van alle deelnemers te verstrekken evenals het programma van de reis (duur, reisweg, verblijfplaats, ...).

Artikel 65

De premie wordt verhoogd met de jaarlijkse belasting op de verzekeringscontracten, alsook met de eventuele bijdragen die de nemer worden aangerekend.

Artikel 66

De maatschappij kan bij niet-betaling van de premie op de vervalddag de dekking van de overeenkomst schorsen of de overeenkomst opzeggen mits de nemer in

gebreke is gesteld bij deurwaardersexploot of per aangetekende brief.

De schorsing van dekking of de opzegging gaan in na het verstrijken van een termijn van 15 dagen, te rekenen vanaf de dag volgend op de betekening of de afgifte ter post van de aangetekende brief.

Als de dekking geschorst is, maakt de betaling door de nemer van de achterstallige premies, in voorkomend geval verhoogd met de interesten, zoals bepaald in de laatste aanmaning of gerechtelijke uitspraak, een einde aan die schorsing.

Wanneer de maatschappij haar verplichting tot het verlenen van dekking geschorst heeft, kan zij de overeenkomst nog opzeggen indien zij zich dit recht voorbehouden heeft in de ingebrekestelling bedoeld in het 1e lid; in dat geval wordt de opzegging ten vroegste 15 dagen te rekenen vanaf de eerste dag van de schorsing van kracht.

Indien de maatschappij zich die mogelijkheid niet heeft voorbehouden, geschiedt de opzegging na een nieuwe aanmaning overeenkomstig het 1e en 2e lid.

De schorsing van de dekking doet geen afbreuk aan het recht van de maatschappij de later nog te vervallen premies te eisen op voorwaarde dat de nemer in gebreke werd gesteld overeenkomstig het 1e lid. Het recht van de maatschappij is evenwel beperkt tot de premies voor twee opeenvolgende jaren.

WIJZIGING VAN DE VERZEKERINGS- VOORWAARDEN

Artikel 67

Indien de maatschappij de verzekeringsvoorwaarden en haar tarief of enkel haar tarief wijzigt, past zij deze overeenkomst aan op de volgende jaarlijkse vervalddag. Zij stelt de nemer van deze aanpassing minstens 90 dagen voor die vervalddag in kennis. De nemer mag evenwel de overeenkomst opzeggen binnen de 30 dagen na de kennisgeving van de aanpassing. Door deze opzegging eindigt de overeenkomst op de volgende jaarlijkse vervalddag.

Na die termijn worden de nieuwe voorwaarden als aanvaard beschouwd.

De mogelijkheid tot opzegging, zoals bepaald in de 1e alinea, bestaat niet wanneer de wijziging van tarief of van verzekeringsvoorwaarden voortvloeit uit een algemene aanpassing die is opgelegd door de bevoegde overheid en die, in haar uitvoering, eenvormig is voor alle maatschappijen.

De bepalingen van dit artikel doen geen afbreuk aan de toepassing van artikel 62.

BESCHRIJVING VAN HET RISICO

Artikel 68

- 1) De nemer is verplicht bij het sluiten van de overeenkomst alle hem bekende omstandigheden nauwkeurig mee te delen die hij redelijkerwijs moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico door de maatschappij. Indien op sommige schriftelijke vragen van de maatschappij niet wordt geantwoord en de maatschappij toch de overeenkomst heeft gesloten, kan zij zich, behalve in geval van bedrog, later niet meer op dat verzuim beroepen.
- 2) Wanneer het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico de maatschappij misleidt bij de beoordeling van dat risico, is de overeenkomst nietig. De premies die vervallen zijn tot op het ogenblik waarop de maatschappij kennis heeft gekregen van het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens, komen haar toe.
- 3) Wanneer het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens niet opzettelijk geschiedt, stelt de maatschappij, binnen de termijn van één maand te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of van het onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen, voor de overeenkomst te wijzigen met uitwerking op de dag waarop zij kennis heeft gekregen van het verzwijgen of van het onjuist meedelen van gegevens. Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst door de verzekeringnemer wordt geweigerd of indien, na het verstrijken van de termijn van één maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet aanvaard wordt, kan de maatschappij de overeenkomst opzeggen binnen 15 dagen. Niettemin kan de maatschappij, indien zij het bewijs levert dat zij het risico nooit zou hebben verzekerd, de overeenkomst opzeggen binnen de termijn van één maand te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen.

Artikel 69

In de loop van de overeenkomst is de nemer verplicht, onder de voorwaarden van artikel 68, 1) de nieuwe omstandigheden of de wijzigingen van de omstandigheden aan te geven, die van die aard zijn om een aanmerkelijke en blijvende verzwaring van het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet, te bewerkstelligen.

Wanneer het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet, zo verzaard is dat de maatschappij, indien die verzwaring bij het sluiten van de overeenkomst had

bestaan, onder andere voorwaarden zou hebben verzekerd, moet zij binnen een termijn van één maand, te rekenen vanaf de dag waarop zij van de verzwaring kennis heeft gekregen, de wijziging van de overeenkomst voorstellen met terugwerking tot de dag van de verzwaring. Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst door de nemer wordt geweigerd of indien, bij het verstrijken van een termijn van één maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet wordt aanvaard, kan de maatschappij de overeenkomst opzeggen binnen 15 dagen.

Indien de maatschappij het bewijs levert dat zij het verzwaarde risico in geen geval zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen een termijn van één maand te rekenen vanaf de dag waarop zij kennis heeft gekregen van de verzwaring.

Wanneer, in de loop van de overeenkomst, het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet, aanzienlijk en blijvend verminderd is en wel zo dat de maatschappij, indien die vermindering bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, onder andere voorwaarden zou hebben verzekerd, staat zij een overeenkomstige vermindering van de premie toe vanaf de dag waarop zij van de vermindering van het risico kennis heeft gekregen. Indien de contractanten het over de nieuwe premie niet eens worden binnen één maand na de aanvraag tot vermindering door de verzekeringnemer, kan deze laatste de overeenkomst opzeggen.

SCHADEGEVALLEN EN RECHTSVORDERINGEN

Artikel 70

In geval van schade verbinden de nemer en de verzekerden er zich toe :

1. alle redelijke maatregelen te treffen om de gevolgen van het schadegeval te voorkomen en te verminderen,
2. het schadegeval uiterlijk 8 dagen nadat ze er kennis van hebben gekregen schriftelijk bij de maatschappij aan te geven.

Elke schadeaanfite zal als geldig aanvaard worden voor zover ze duidelijk melding maakt van :

- naam en volledig adres van de verzekeringnemer,
- naam, voornaam en volledig adres van de verzekerde betrokken bij het schadegeval,
- de reis waaraan de verzekerde heeft deelgenomen (datum en bestemming),
- plaats, datum en uur van het schadegeval,
- beschrijving van de oorzaken en omstandigheden van het schadegeval,
- identiteit en adres van de benadeelde persoon,

- aard van de letsels of het nadeel,
- kostenraming van het nadeel (enkel bij materieel nadeel),
- identiteit van de eventuele getuigen

en ze vergezeld is van de bewijsstukken.

3. zonder verwijl alle bewijsstukken betreffende de schade en alle documenten betreffende het schadegeval aan de maatschappij aan te geven. De dagvaarding en in het algemeen alle gerechtelijke en buitengerechtelijke akten moeten binnen 48 uur na hun overhandiging of betekening aan de maatschappij worden overgemaakt,
4. de richtlijnen van de maatschappij te volgen en de stappen te doen die ze voorschrijft,
5. de procedurehandelingen die de maatschappij vraagt te volbrengen,
6. zich te onthouden van elke erkenning van aansprakelijkheid, van elke dading, van elke vaststelling van schade, van elke betaling of belofte van schadevergoeding.

Het verschaffen van eerste geldelijke hulp, het verlenen van onmiddellijke medische hulp, het louter erkennen van de feiten door de verzekerden worden niet als een erkenning van de aansprakelijkheid beschouwd.

Artikel 71

Indien de nemer of de verzekerden een van de verplichtingen opgesomd in artikel 70 niet naleven en hieruit een nadeel voor de maatschappij voortvloeit, heeft deze het recht een vermindering van haar uitkering op te eisen tot het beloop van het nadeel dat ze heeft geleden.

De maatschappij mag haar waarborg weigeren indien de niet-naleving van deze verplichting voortvloeit uit een bedrieglijk opzet van de nemer of de verzekerden.

Artikel 72

Indien een schadegeval aanleiding geeft tot strafrechtelijke vervolgingen tegen de verzekerden, belast de maatschappij zich op haar kosten met de verdediging van de beklagde door een advocaat die zij aanstelt, zolang de burgerrechtelijke belangen niet geregeld zijn.

De verzekerden kunnen op eigen kosten (behalve indien ze de waarborg Rechtsbijstand genieten) een advocaat van hun keuze toevoegen.

De verzekerden zijn verplicht persoonlijk te verschijnen wanneer de procedure dit vereist.

Artikel 73

Vanaf het ogenblik dat de maatschappij tot het geven van dekking is gehouden en voor zover deze wordt ingeroepen, is zij verplicht zich achter de verzekerden te stellen binnen de grenzen van de dekking.

Ten aanzien van de burgerrechtelijke belangen en voor zover de belangen van de maatschappij en van de verzekerden samenvallen, heeft de maatschappij het recht om, in de plaats van de verzekerden, de vordering van de benadeelde te bestrijden. De maatschappij kan deze laatste vergoeden indien daartoe grond bestaat.

Die tussenkomen van de maatschappij houden geen enkele erkenning in van aansprakelijkheid vanwege de verzekerden en zij mogen hem geen nadeel berokkenen. De definitieve schadevergoeding of de weigering om te vergoeden wordt zo spoedig mogelijk aan de nemer meegedeeld.

OPZEGGING VAN HET CONTRACT

Artikel 74

De maatschappij kan de overeenkomst opzeggen :

- a) tegen het einde van elke verzekeringsperiode overeenkomstig artikel 62,
- b) in geval van opzettelijke verzwijging of opzettelijke onjuiste mededeling van gegevens betreffende het risico, zowel bij het sluiten als in de loop van de overeenkomst,
- c) in geval van onopzettelijke verzwijging of onopzettelijke onjuiste mededeling van gegevens betreffende de omschrijving van het risico, bij het sluiten van de overeenkomst zoals bepaald in artikel 68 en in geval van risicoverzwaarig zoals bepaald in artikel 69,
- d) in geval van niet-betaling van de premie overeenkomstig artikel 66,
- e) na iedere aangifte van een schadegeval, maar uiterlijk één maand na de uitbetaling of de weigering tot uitbetaling van de schadevergoeding,
- f) in geval van publicatie van nieuwe wettelijke bepalingen die een invloed hebben op de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden of op de verzekering van deze aansprakelijkheid, maar uiterlijk 6 maanden na de inwerkingtreding van deze bepalingen.

Artikel 75

De nemer kan de overeenkomst opzeggen :

- a) tegen het einde van elke verzekeringsperiode overeenkomstig artikel 62,
- c) na iedere aangifte van een schadegeval, maar uiterlijk één maand na de kennisgeving door de maatschappij van de uitbetaling of de weigering tot uitbetaling van de schadevergoeding,
- d) in geval van wijziging van de verzekeringsvoorwaarden en van het tarief of alleen van het tarief overeenkomstig artikel 67,
- e) in geval van faillissement, gerechtelijk akkoord of intrekking van de toelating van de maatschappij,
- f) in geval van vermindering van het risico, zoals bepaald in artikel 69,
- g) wanneer tussen de datum van het sluiten en de datum van inwerkingtreding een termijn van meer dan één jaar verloopt. Deze opzegging dient uiterlijk drie maanden voor de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst te worden betekend.

Artikel 76

De opzegging geschiedt bij deurwaardersexploot, per aangetekende brief of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.

Behoudens in de gevallen bedoeld in de artikelen 62, 66, 67, 74 e et 75 b, gaat de opzegging in na het verstrijken van een termijn van één maand, te rekenen vanaf de dag volgend op de betekening of de datum van het ontvangstbewijs of, in het geval van een aangetekende brief, te rekenen van de dag die volgt op de afgifte ter post.

De opzegging van de overeenkomst na aangifte van een schadegeval wordt van kracht 3 maanden na de betekening ervan. Nochtans wordt ze van kracht één maand na de datum van de betekening ervan, wanneer de verzekeringsnemer of de verzekerde één van zijn verplichtingen, ontstaan door het schadegeval, niet is nagekomen met de bedoeling P&V Bijstand te misleiden en op voorwaarde dat deze laatste bij een onderzoeksrechter een klacht met burgerlijke partijstelling heeft ingediend tegen één van deze personen of hem voor de bevoegde rechtbank heeft gedagvaard.

Het premiegedeelte dat betrekking heeft op de periode na de datum van het ingaan van de opzegging, wordt door de maatschappij terugbetaald, binnen 15 dagen na de datum waarop de opzegging ingaat.

EIGEN RECHT VAN DE BENADEELDE PERSOON

Artikel 77

De verzekering geeft de benadeelde derden een eigen recht tegen de maatschappij. De vergoeding verschuldigd door de maatschappij is aan de benadeelde derden toegestaan, met uitsluiting van de andere schuldeisers van de verzekerden.

De vergoeding wordt rechtstreeks in de handen van de benadeelde derden of van hun raadsman uitbetaald. Nochtans kunnen elke nietigheid, exceptie of vervallenverklaring waarop men zich tegen de verzekerden kan beroepen, steeds tegen de benadeelde derden worden ingeroepen, voor zover ze hun oorzaak vinden in een feit dat het schadegeval voorafgaat. De franchise waarvan sprake in artikel 6 kan steeds tegen de benadeelde derden worden ingeroepen.

INDEPLAATSSTELLING

Artikel 78

Wanneer de maatschappij een vergoeding moet betalen of reeds heeft betaald, treedt ze in alle rechten en rechtsvorderingen van de verzekerden tegen de aansprakelijke derden.

Bijgevolg mogen de verzekerden geen afstand van verhaal doen, zonder de voorafgaande toestemming van de maatschappij.

Behalve in geval van kwaadwilligheid, heeft de maatschappij geen enkel verhaal op de ascendenten, descendenten, de echtgenoot en de verwanten in rechte lijn van de verzekerden, noch op de personen die met hen samenwonen, hun gasten en de leden van hun huispersoneel.

Nochtans mag de maatschappij op deze personen een verhaal nemen, indien hun aansprakelijkheid daadwerkelijk door een verzekeringscontract is gedekt.

RECHTSPRAAK

Artikel 79

Alle geschillen tussen partijen ressorteren onder de bevoegdheid van de rechtbanken van de woonplaats van de nemer.

WOONPLAATS

Artikel 80

Om geldig te zijn moeten de mededelingen en notificaties, bestemd voor de maatschappij, gericht worden aan haar zetel of aan een van haar bijkantoren. Die voor de nemer geschieden geldig op het adres dat deze in het contract heeft opgegeven.

Indien er verscheidene nemers zijn, is elke mededeling aan een van hen gericht geldig ten opzichte van allen.